

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1. Fenomen uchodźstwa i jego ewolucja.	33
1. Rozumienie pojęcia uchodźstwa	33
2. Religijna geneza ochrony uchodźców	39
3. Uchodźstwo w okresie przednowoczesnym	47
4. Uchodźstwo „nowoczesne”	57
5. Ochrona uchodźców w niepodległych państwach afrykańskich – przypadek Sudanu	74
Rozdział 2. Uwarunkowania ekonomiczne i środowiskowe migracji niedobrowolnych	97
1. Uwarunkowania gospodarcze i rozwojowe	97
2. Czynniki demograficzne	117
3. Konteksty środowiskowe	120
4. Kryzys ekologiczny w strefie Sahelu w latach 1984–85	125
5. Kryzys środowiskowy jako źródło konfliktu zbrojnego i „uchodźstwa wojennego”. Przypadek Darfuru	129
6. Rozumienie pojęcia „uchodźstwa środowiskowego”	133
Rozdział 3. Prawnoczłowiecza etiologia uchodźstwa	143
1. Podstawy ustrojowe państwa. Przypadek Republiki Sudanu	146
2. Władza biurokracji	149
3. Prawo i jego strażnicy. Więzienia i przemoc ze strony służb bezpieczeństwa ...	152
4. Kryteria sądenia i kary	155
5. Przemoc wobec życia	158
6. Przemoc przeciwko wolnemu słowu	162

7. Prześladowania z powodów religijnych	168
8. Przemoc wobec mniejszości i cudzoziemców. Dyskryminacje rasowe	174
9. Niewolnictwo i inne nierówności	177
10. Przemoc wobec kobiet i dzieci. Konteksty prawne i społeczne	185
Rozdział 4. Wojna jako źródło uchodźstwa	199
1. Tło i przyczyny konfliktu w Sudanie Południowym	203
2. Rozwój sytuacji w Sudanie Południowym i w Górach Nuba (1983–1989)	205
3. Zwycięstwa SPLA i przemoc ze strony władz (1989–1991)	208
4. Przemoc wojenna wobec dzieci i kobiet	210
5. Rozłam wśród powstańców (1991–1995)	215
6. Przemoc ze strony rebeliantów	223
7. Wygasanie konfliktu i powstanie Republiki Południowego Sudanu (1995–2011)	225
Rozdział 5. Uchodźcze drogi. Historie poszukiwaczy azylu	229
1. Geografia afrykańskich szlaków migracyjno-uchodźczych	232
2. Historia Jacoba Akola. Z Sudanu Południowego przez Kongo, Tanganikę, Zambię do Wielkiej Brytanii	249
3. Historia Taddele. Z Etiopii do Sudanu, z Sudanu do Egiptu i USA	255
4. Historia Melissy. Z Sudanu do Egiptu	260
5. Historia Marlona. Z Sudanu Południowego przez Syrię do Polski	262
6. Historia Jonasa i Rolanda. Z Beninu w kierunku Hiszpanii	267
7. Historia Masane. Do Europy przez Libię	274
Rozdział 6. Uchodźcy wewnętrzni. Obozy na peryferiach Chartumu	287
1. Koncepcja „uchodźstwa wewnętrznego”	288
2. Skala i przyczyny przesiedleń wewnętrznych w Sudanie	293
3. Obozy i nielegalne siedliska IDPs wokół wielkiego Chartumu	298
4. Repatriacja uchodźców wewnętrznych	310
Rozdział 7. Uchodźcy zewnętrzni. Obozy w Kenii	325
1. Koncentracja „uchodźców zewnętrznych” pod flagą UNHCR	326
2. Obozy dla uchodźców w Kenii i ich organizacja. Kakuma i Dedaab	331
3. Recepcja, liczenie uchodźców i zakwaterowanie	334
4. Codzienne życie w obozie dla uchodźców	339
5. Konflikty, bezpieczeństwo i prawo	345
6. UNHCR i jego partnerzy wykonawczy. Pomoc dla uchodźców	356
7. Wyobrażone przez ONZ rozwiązania problemów obozów	371
8. Pozytywne i negatywne skutki masowej koncentracji uchodźców	377

Rozdział 8. Uchodźcy samowystarczalni	393
1. „Uchodźcy samodzielnie się osiedlający”	395
2. Osady wiejskie w Północnej Ugandzie	398
3. „Uchodźcy miejscy” vs. „obozowi”	406
4. Widmo „nowych Palestyńczyków”	419
Zakończenie	437
Bibliografia	451
Wykaz skrótów	482
Abstract	484
Indeks rzeczowy i nazw geograficznych	486
Spis ilustracji, map i fotografii	500